

Traditioneel maar toch vernieuwd

Aan iets simpels als een houten doos valt niet veel te vernieuwen, zou je denken. Toch verrassen bouwers van cajóns ons geregeld met iets inventiefs. Vaak zoekt men het dan in afwijkende varianten als schootcajóns, bongocajóns of elektrische cajóns, maar bij Schlagwerk hebben ze het cajón bouwen zo ongeveer uitgevonden en houden ze niet van poespas. De nieuwste familieleden in het assortiment zien er dan ook zeer traditiegetrouw uit. Mét een paar nieuwigheden erin.

Onder de korte en bondige naam 'OS' heeft Schlagwerk maar liefst zes nieuwe cajóns aan het toch al indrukwekkende scala toegevoegd. Nee, het heeft niets met koeien te maken of met de software van je Mac. Op de website van Schlagwerk lees ik dat OS staat voor *open sound and fully screwed playing surface*. Nou weet ik niet of ze deze cajóns ook in de VS gaan aanbieden, maar daar zullen ze toch wat lacherig reageren op een product dat *fully screwed* is. Volgens mij dekt *open sound* de lading ook, maar dit terzijde. In de testset bevinden zich twee cajóns uit de OS-lijn: de hip ogende Urban Black Burst en de wat nettere Precise Oak Classic.

Eerst de overeenkomsten: de cajóns zijn precies even groot en hebben een klankkast van berkenmultiplex. Onder het klankgat bevindt zich een luxe naamplaatje van leer. Kijk je naar binnen, dan zie je enkele verstevigingsbalkjes, en daar vind je ook de inbusleutel voor het stemmechaniek. Dat laatste is van traditionele makelij, met snaren tegen het slagvlak aan en twee stelschroeven aan de onderkant. Het geheel staat op de bekende vilten voetjes. Voor het comfort krijg je er een kussentje bij van het type muismat, dat lekker stroef is en een wonderlijk goede barrière

vormt tussen die harde houten plank en je zitvlak.

Ingeburgerd

Beide cajóns hebben het predicaat OS, en dat is niet voor niets. Gewoonlijk wordt de slagplaat van een cajón deels gelijmd, deels geschroefd. Om precies te zijn: de onderste helft wordt verlijmd, de bovenste helft wordt geschroefd en kan daardoor vrij bewegen. Het resultaat is bekend: de bovenrand fungeert als snare, ga je lager op het gelijmde deel van de plaat aan de slag, dan krijg je ineens een basgeluid te horen. Nu hebben de ontwerpers bij Schlagwerk bedacht dat die lijm wel eens een negatief effect op de klank kon hebben. Vandaar het idee om de boel alleen met schroeven te bevestigen.

Nou kun je niet ongestraft overall schroeven in een muziekinstrument gaan draaien: het hele ding moet immers mooi kunnen trillen. Ga je die trillingen nauwkeurig in kaart brengen, dan zijn er gelukkig altijd plekjes te vinden waar een trommel (of kist) nauwelijks in beweging komt. Zo'n knoop is de aangewezen plek voor een schroef. Bij de plaatsing van ophanging en spanbokken op toms is dit al jaren ingeburgerd, maar nu heeft men eens een cajón aan die studie onderworpen. En inderdaad: de

OS cajóns hebben uitsluitend schroeven in de voorplaat, en die zitten op net andere plaatsen dan je tot nu toe gewend was. Opvallend zijn de hoeken, waar geen schroef te bekennen valt, en het midden, waar er juist twee vlak bij elkaar zitten. De lijmloze benadering vertaalt zich in de klank: die is bij beide OS cajóns lang en open te noemen en de slagplaat reageert opvallend vlot op zowel harde als zachte klappen. Een vergelijkbare respons onder je vingers moet je over het algemeen een prijsklasse hoger zoeken. Complimenten!

Zonnetje

Verschillen zijn er uiteraard ook. Zo heeft de Urban Black Burst rondom een ruige zwarte verfbeurt gekregen die op de randen alvast 'versleten' is. Draag je graag *preworn* spijkerbroeken, dan past deze cajón naadloos bij je outfit. Het midden van de slagplaat is afgewerkt met een transparante bruine finish, in een soort sunburstmotief. Er is in zwart een streepjespatroon op aangebracht dat Schlagwerk een *textured playing surface* noemt. Persoonlijk kan ik de streepjes maar nauwelijks voelen. Met die textuur zou je leuke dingen kunnen doen als je met brushes gaat spelen, maar hoe ik ook veeg: ik kan geen hoorbaar verschil ontdekken tussen beide cajóns.

Ga je gewoon met je handen aan de slag, dan komt er met weinig moeite een helder en snappy geluid uit de Urban. Het ding reageert als een zonnetje, met dank aan de OS-techniek natuurlijk. Duik je naar het midden van de slagplaat, dan roept de cajón luid en duidelijk *hoem*, met veel warm mid. De klank is zelfs zó lang, dat je de lengte van

de klap kunt dempen met je andere hand. Ook met je hak erbij blijft er meer dan voldoende geluid over voor een boel pitchplezier. Echt láág laag produceert het ding niet, maar je krijgt wel heel veel geluid voor weinig moeite.

Ratelen

De Precise Oak Classic ziet er een stuk beschaafder uit. De cajón zit strak in de transparante lak, met een slagplaat van eiken en een achterwand van beukenhout. Die combinatie levert een aanzienlijk andere klank op. De snaresound is wat droger en de bassen hebben veel meer laag in huis. Begrijp me niet verkeerd, er bestaan veel droger klinkende cajóns, maar vergeleken met de uitbundige Urban komt de Precise gecontroleerder over. Dat hoeft zeker geen nadeel te zijn. Zo ratelen de snaren van de Urban bij alle klappen mee, op de Precise doen ze dat voornamelijk bij de bovenrand, en krijg je de snaren nauwelijks te horen bij het spelen van een baslap. Met wat draaien aan de inbusleutel kun je dit zelfs vrij nauwkeurig afstellen. Span je de snaren extreem hoog, dan houden ze er bijna helemaal mee op en heb je ineens een cajón zonder snaren onder handen. Toch leuk, aangezien deze cajóns geen uitneembaar snarenmechaniek hebben.

Kortom

Met de OS-serie brengt Schlagwerk een frisse sound in een verder traditionele cajón. De respons is ronduit fenomenaal en nodigt uit tot dynamisch spel, van fluisterzacht tot grof geweld. De modellen verschillen onderling flink in klank, maar met de keuze uit zes

types zal er zeker iets van je gading tussen zitten. Met de prijs van ruim tweehonderd euro mikt Schlagwerk niet op beginners. Ben je echter een meer gevorderde

speler, dan zijn de OS cajóns zeker de moeite van het beluisteren waard. ■

Importeursreactie: zie pagina 65

HET OORDEEL

- +** • super aanslaggevoelig
- lange sustain
- • structuur op slagplaat

DE CONCURRENTIE

- DG Yaqui
- Leiva Medina

DE FEITEN

- CP5220 Cajon Urban OS Black Burst
- 30x30x50cm
- body berken
- slagplaat onbekend
- prijs: € 222,-

- CP5004 Cajon Precise OS Oak Classic
- 30x30x50cm
- berken zijkanten
- beuken achterplaat
- slagplaat eiken
- prijs: € 222,-